

Protokół

7. posiedzenia IV. sesyi III. peryodu Sejmu galicyjskiego

z dnia 13. grudnia 1873. r.

Początek o godzinie 11tej przed południem.

Przewodniczący: Marszałek książę Leon Sapieha.

Sekretarze: Jasiński Józef, Antoniewicz, Wereszczuński, Serwatowski

Obecnych posłów 108.

Obecny komisarz rządowy Wice-Prezydent Namiestnictwa Bartmański.

Książę Marszałek zagaja posiedzenie.

Sekretarz Jasiński odczytuje protokół ostatniego posiedzenia z dnia 6. grudnia 1873 r. —
Protokół ten przyjęty bez zarzutu.

Sekretarz Jasiński odczytuje spis petycyj od l. 40 do l. 52 włącznie.

Sekretarz odczytuje usprawiedliwienie ks. biskupa Hirschlera, iż z powodu słabości na posiedzenia sejmowe przybyć nie może.

Izba udziela p. Zamojskiemu urlop 14dniowy.

Sekretarz Jasiński odczytuje pismo Jego Excellencyi hr. Agenora Gołuchowskiego, którem p. Namiestnik przedkłada Izbie projekt do ustawy o organizacyi służby zdrowia w gminach królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z W. Ks. Krakowskiem jako przedłożenie rządowe.

Sekretarz Jasiński odczytuje wniosek p. Szczepańskiego, dotyczący zaprowadzenia w kraju przymusowego ubezpieczenia od szkód ogniowych.

Ks. Marszałek poddaje ten wniosek do poparcia.

Wniosek zostaje dostatecznie popartym.

Sekretarz Jasiński ogłasza następujący wynik wyboru uzupełniającego dwóch członków do komisyi budżetowej. Głosujących 99. Absolutna większość 50. P. Baum wybrany 65 głosami.

Książę Marszałek oświadcza, że z powodu, iż jeden tylko członek do komisyi budżetowej wybranym został, wybór drugiego członka przedsięwziętym będzie na końcu posiedzenia.

Na wniosek p. Kraińskiego odsyła Izba petycyę urzędników krajowych stanu lekarskiego L. 112 do komisyi budżetowej.

Z porządku dziennego następuje:

Piérwsze czytanie przedłożenia rządowego, o preliminarzu funduszu indemnizacyjnego na rok 1874. i

Piérwsze czytanie przedłożenia rządowego, o zamknięciu rachunków funduszy indemnizacyjnych za rok 1872.

Na wniosek p. Pietruskiego odsyła Izba obydwą te przedłożenia do komisji budżetowej. Następuje:

Piérwsze czytanie wniosku posła Siwca, o uznanie dróg Międzybrodzkiej i Pietrasińskiej za drogi krajowe.

Na wniosek p. Siwca odsyła Izba wniosek ten do komisji drogowej.

Następuje:

Piérwsze czytanie wniosku posła Króla, względem przeniesienia kosztów leczenia ubogich chorych w szpitalach publicznych na kraj.

Na wniosek p. ks. Króla odsyła Izba wniosek ten do komisji administracyjnej.

Następuje:

Piérwsze czytanie wniosku posła Jędrzejewskiego, względem zniesienia lub niżenia podatku spadkowego i względem przekazania pertraktacji spadkowych urzędowi gminnym.

Na wniosek p. Jędrzejewskiego odsyła Izba wniosek ten do komisji prawniczej.

Następuje:

Piérwsze czytanie wniosku posła Bauma, o wprowadzenie w życie gminnych urzędów pośredniczących.

Na wniosek p. Bauma odsyła Izba wniosek ten do komisji gminnej.

Następuje:

Piérwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, w przedmiocie rozłączenia osad: Dziewięcierz i Einsingen, dotychczas w jedną gminę połączonych. Sprawozdawca p. Skwarczyński.

Na wniosek sprawozdawcy p. Skwarczyńskiego uchwała Izba jednogłośnie przystąpić niezwłocznie do drugiego czytania powyższego sprawozdania Wydziału krajowego.

Sprawozdawca odczytuje sprawozdanie i następujący projekt do ustawy:

U S T A W A

z dnia . . . . . obowiązująca dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, o rozłączeniu osad Dziewięcierz i Einsingen w powiecie Rawskim, dotychczas w jedną gminę połączonych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim, rozporządzam co następuje:

Art. I.

Osady Dziewięcierz i Einsingen, w powiecie Rawskim położone, dotychczas w jedną gminę połączone rozłączają się, a każda z nich stanowi odtąd w obrębie swoich granic katastralnych odrębną gminę.

Art. II.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, w rozprawie szczegółowej uchwała Izba bez dyskusji art. I. II. oraz tytuł w drugim a uwalivszy na wniosek sprawozdawcy trzecie czytanie bez czytania całą powyższą uchwałę i w trzecim czytaniu.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, w sprawie szpitala dla dzieci we Lwowie i Krakowie. Na wniosek sprawozdawcy p. Hallera uchwała Izba odesłać powyższe sprawozdanie Wydziału krajowego do komisji administracyjnej z poleceniem, by komisja administracyjna zdała Izbie sprawę z tego przedmiotu w porozumieniu z komisją budżetową.

Następuje z porządku dziennego sprawozdanie wyborów poselskich.

Na wniosek sprawozdawcy Wydziału krajowego p. Pietruskiego unaję Izba bez dyskusji następujące wybory ważnemi: Wybór pana Wężyka na posła z okręgu wyborczego większych posiadłości obwodu Krakowskiego, wybór pana Eugeniusza Kuczkowskiego na posła z okręgu wyborczego gmin wiejskich Kołomyja, Gwoździec, Peceziżyn, wybór panów Słoneckiego i Gniewosza na posłów z okręgu wyborczego większych posiadłości obwodu Sanockiego, wybór pana Kazimierza Szeliskiego na posła z okręgu wyborczego większych posiadłości obwodu Tarnopolskiego, wybór pana Józefa Męcińskiego na posła z okręgu wyborczego większych własności b. obwodu Tarnowskiego, wybór pana Andrzeja Cywińskiego na posła z okręgu wyborczego większych własności b. obwodu Brzeżańskiego, wybór pana Dr. Filipa Fruchtmana na posła z okręgu wyborczego miasta Stryja i wybór pana Dr. Mikołaja Antoniewicza na posła z okręgu wyborczego miasta Drohobyczy.

Poczem składają przyrzeczenie następujący posłowie: Wężyk, Kuczkowski, Gniewosz, Słonecki, Szeliski, Męciński, Cywiński, Dr. Fruchtman, Dr. Antoniewicz i Ks. Dr. Filarski rektor wszechnicy Lwowskiéj. —

Z porządku dziennego następuje:

Drugie czytanie sprawozdania w sprawie ustanowienia nowych trybunałów I instancji i stosownego zaokrąglenia okręgów dziś istniejących trybunałów I instancji. Sprawozdawca poseł Jasiński Józef odczytuje sprawozdanie i następujący wniosek komisji prawniczej.

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Liczba trybunałów I instancji z zupełną kompetencją w sprawach cywilnych, i karnych winna być o tyle powiększoną, iżby każdy z dawniejszych obwodów Galicyi posiadał jeden taki trybunał I instancji.

II. Potrzebnem jest rychłe ustanowienie trybunałów I instancji w Kołomyi, Brzeżanach, Sanoku, Stryju, w Wadowicach i w Czortkowie, przedewszystkiem zaś dla zaradzenia w części przynajmniej naglącej potrzebie jak najrychlejsze ustanowienie trybunału w Kołomyi dla okręgu z dawnego obwodu kołomyjskiego utworzyć się mającego.

III. Zaokrąglenie okręgów trybunałów I instancji w Galicyi przeprowadzićby wypadało dopiero po ustanowieniu trybunałów w ustępie II wymienionych.

IV. Przed utworzeniem trybunałów I instancji dla każdego z dawnych obwodów niezbędnem jest pomnożenie etatu sędziów przy istniejących trybunałach.

V. Pożądanem jest najspieszniejsze wprowadzenie reformy postępowania sądowego.

VI. Ustanowienie w Brodach przy obecnej organizacyi sądów, jakiegokolwiek sądu kolegialnego, nie jest wskazanem.

VII. Wydział krajowy porozumie się najrychlej z c. k. władzami i reprezentacyami, powiatowemi w sprawie ustanowienia innych trybunałów w zachodniej Galicyi.

W rozprawie ogólnej zabierają głos posłowie: Fruchtman za wnioskiem komisji, Smolka Krzeczunowicz zapowiadając poprawki przy rozprawie szczegółowej, następnie ks. Pietrusiewicz Zyblikiewicz powtórnie Smolka i Kowalski.

Izba na waiosiek p. Skwarczyńskiego uchwała zamknięcie dyskusji poczem przemawiają jeszcze posłowie Krzczunowicz, Madejski, Hoszard i Wesołowski a po samknięciu rozprawy ogólnej sprawozdawca p. Józef Jasiński.

Książe Marszałek odracza dalsze rozprawy nad tem przedmiotem do następującego posiedzenia.

Izba przystępuje do wyboru jednego członka do komisji budżetowej.

Książe Marszałek oznajmia, że wynik tego wyboru ogłoszonym będzie na następném posiedzeniu — zapowiada ostatnie posiedzenie na dzień 15 Grudnia 1873 godzinę 11 przed południem i ogłasza porządek dzienny.

1. Specyalna debata nad sprawozdaniem komisji prawniczej, w sprawie ustanowienia trybunałów I. instancyi i stosownego zaokrąglenia okręgów dziś istniejących trybunałów I. instancyi. Sprawozdawca p. Jasiński.
2. Piérwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, w sprawie pokrycia gmachu lwowskiego szpitala powszechnego nowym dachem i podniesienia drugiego piętra tegoż gmachu.
3. Piérwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, o projekcie ugody z Reprezentacją miasta Lwowa zawrzeć się mającej, w celu unormowania stosunku gminy tegoż miasta do lwowskiego szpitala powszechnego.
4. Sprawozdanie Wydziału krajowego, o zezwolenie na pobór dodatków do podatków. Sprawozdawca p. Skwarczyński.

Koniec posiedzenia o godzinie 2³/₄ po południu.

Marszałek krajowy:

Leon książe Sapieha.

Sekretarze:

Wereszczyński.

Jasiński.

Dalszy ciąg petycji

po dzień 12. grudnia 1873 r. do Sejmu krajowego wniesionych.

40. Krasnostawce gmina powiat śniatyński przez posła ks. Ozarkiewicza w przedmiocie używania łąki gminnej.
  41. Zawałkiewicz Józef przez posła Dąbrowskiego o nadanie mu posady przy Wydziale krajowym.
  42. Grono nauczycieli okręgu szkolnego Kołomyjskiego przez posła Kuczkowskiego o zmianę artyk. 12. tytuł 2. ustawy szkolnej z roku 1873.
  43. Wydział Lwowski ochotniczej straży ogniowej przez posła Dąbrowskiego o subwencyę z funduszu krajowego.
  44. Gminy Radłów, Wola radłowska, Wał rudy, Zabawa, Przybysławice, Marcinkowice, Zdrowiec, Biskupice radłowskie, Niwka i Głów przez posła ks. Króla o zmianę ustawy drogowej.
  45. Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego we Lwowie przez posła Józefa Jasińskiego o zmianę tyt. II. artykułu 12 ustawy z 2. maja 1873 o stosunkach prawnych stanu nauczycielskiego.
  46. Gminy i duchowieństwo powiatu Samborskiego przez posła Smolkę o ustanowienie posterunku w Łące i sprężystsze obchodzenie się ze zbrodniarzami.
  47. Ulanów gmina przez posła Józefa Jasińskiego o budowę drogi krajowej od Rzeszowa do Nadwiśla.
  48. Rudnik gmina przez posła Józefa Jasińskiego o budowę drogi krajowej od Rzeszowa do Nadwiśla.
  49. Gminy Nisko i Raclawice przez posła Józefa Jasińskiego o budowę drogi krajowej od Rzeszowa do Nadbrzezia.
  50. Radomyśl gmina przez posła Józefa Jasińskiego o budowę drogi krajowej z Rzeszowa do Nadbrzezia.
  51. Niedziałkowski Karol, dyurnista przy Wydziale krajowym przez posła Kamińskiego o uwzględnienie przekroczonego wieku, ustawą służbową dla urzędników przepisanej.
  52. Towarzystwo muzyczne w Tarnowie przez posła Spławińskiego o subwencyę dla szkoły muzycznej.
-

